

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2018 r.

Poz. 770

USTAWA

z dnia 28 lutego 2018 r.

o kosztach komorniczych¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa wysokość kosztów komorniczych i zasady ich ponoszenia oraz tryb postępowania w sprawach dotyczących tych kosztów.

Art. 2. Koszty komornicze obejmują wydatki komornika sądowego, zwanego dalej „komornikiem”, poniesione w toku prowadzonego przez niego postępowania egzekucyjnego, innego postępowania albo dokonywania innych czynności oraz opłaty komornicze.

Art. 3. 1. W postanowieniu w przedmiocie kosztów komorniczych komornik oznacza ich wysokość z rozbiciem na poszczególne rodzaje opłat i wydatków oraz wskazuje, do jakiej wysokości i przez kogo zostały uiszczone, a w razie konieczności wskazuje osobę, którą one obciążają. W postanowieniu o pobraniu kosztów komorniczych zawiera się wezwanie strony, aby uiściła należne koszty komornicze w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia pod rygorem wszczęcia egzekucji.

2. Uzasadnienie postanowienia w przedmiocie kosztów komorniczych zawiera szczegółowe wyliczenie powstałych kosztów komorniczych wraz z dokładnym określeniem sposobu ich obliczenia, określenie czynności lub zdarzeń stanowiących podstawę ich ustalenia oraz wskazanie podstawy prawnej.

Art. 4. Prawomocne postanowienie zawierające wezwanie do uiszczenia kosztów komorniczych podlega wykonaniu bez zaopatrywania go w klauzulę wykonalności. Za egzekucję kosztów komorniczych nie pobiera się opłaty egzekucyjnej.

Rozdział 2

Wydatki

Art. 5. Komornikowi przysługuje zwrot niezbędnych wydatków poniesionych w toku postępowania albo w trakcie innych czynności wyłącznie w zakresie określonym ustawą.

Art. 6. Wydatkami są:

- 1) należności biegłych i tłumaczy, o których mowa w art. 11;
- 2) koszty ogłoszeń;
- 3) koszty transportu specjalistycznego;
- 4) koszty przejazdu poza miejscowość, która jest siedzibą kancelarii komorniczej;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawę z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury.

- 5) zryczałtowane koszty utrwalania czynności odbywających się poza kancelarią oraz przechowywania zapisu obrazu i dźwięku, o ile wierzyciel domagał się utrwalenia czynności;
- 6) należności osób powołanych na podstawie odrębnych przepisów do udziału w czynnościach;
- 7) koszty uzyskania dokumentów lub informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania;
- 8) koszty doręczenia korespondencji z wyjątkiem kosztów doręczenia stronom zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, postępowania zabezpieczającego lub postępowania o wykonanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym;
- 9) koszty działania komornika poza rewirem komorniczym, o których mowa w art. 8;
- 10) koszty przekazania środków pieniężnych przekazem pocztowym lub przelewem bankowym;
- 11) koszty pokrycia opłaty sądowej należnej od wniosku o wpis w księdze wieczystej.

Art. 7. 1. Jeżeli czynność komornika powoduje wydatki, komornik uzależnia dokonanie tej czynności od uiszczenia zaliczki przez stronę, która wnosi o dokonanie czynności.

2. Zaliczkę na koszty doręczenia korespondencji uiszcza wierzyciel lub wnioskodawca i nie może ona jednorazowo przekroczyć 60 złotych, chyba że planowane wydatki znacznie przekroczą tę kwotę.

3. W wezwaniu do uiszczenia zaliczki komornik wskazuje stronę obowiązującą do uiszczenia zaliczki, wysokość zaliczki, termin jej uiszczenia, czynność powodującą wydatki, które mają być pokryte z zaliczki, oraz poucza stronę wezwaną o skutkach niewykonania wezwania.

4. Termin uiszczenia zaliczki nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Jeżeli wniosek złożyła strona mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, termin ten nie może być krótszy niż miesiąc.

5. Jeżeli zaliczka nie wystarcza na pokrycie wydatków, wydatki ponosi tymczasowo komornik. W takim przypadku komornik może wydać postanowienie o pobraniu brakującej zaliczki od strony, która żądała dokonania czynności powodującej wydatki, albo ściągnąć od dłużnika kwotę odpowiadającą wysokości wydatków, które nie zostały pokryte z zaliczki. Ściągnięcie tej kwoty od dłużnika nie wymaga wydania postanowienia.

6. Jeżeli egzekucja okaże się w całości lub części bezskuteczna, komornik wydaje postanowienie o pobraniu od wierzyciela kwoty odpowiadającej wysokości wydatków, które nie zostały pokryte z uiszczonych przez niego zaliczek ani wyegzekwowanej części świadczenia i co do których nie wydano postanowienia o pobraniu brakującej zaliczki.

Art. 8. Jeżeli komornik wybrany przez wierzyciela podejmuje czynności poza rewirem komorniczym, wydatki w postaci diet przysługujących komornikowi oraz osobom zatrudnionym w kancelarii komorniczej i uczestniczącym w tych czynnościach, kosztów przejazdów i noclegów komornika i tych osób oraz kosztów transportu specjalistycznego obciążają wierzyciela, nawet w razie przysługującego mu zwolnienia od kosztów komorniczych. Wydatków tych nie wlicza się do kosztów obciążających dłużnika. Wierzyciel może też wyrazić zgodę na obciążenie go innymi wydatkami.

Art. 9. 1. Czynność, w związku z którą komornik zażądał zaliczki na pokrycie wydatków, podejmuje się nie później niż w terminie 7 dni od dnia uiszczenia zaliczki.

2. Uiszczoną zaliczkę przeznacza się wyłącznie na pokrycie wydatków, na poczet których została uiszczona. Przeznaczenie zaliczki na pokrycie innych wydatków może nastąpić wyłącznie za zgodą strony, która ją uiszcza.

Art. 10. 1. Przyznanie należności stanowiącej wydatek, o którym mowa w art. 6 pkt 1–3 lub 6, wymaga wydania postanowienia. W postanowieniu o przyznaniu należności komornik wskazuje podmiot uprawniony do otrzymania należności i jej wysokość, a jeżeli należność ta ma być pokryta z zaliczki, także zaliczkę, z której należność jest pokrywana.

2. Postanowienie o przyznaniu należności komornik wydaje na wniosek podmiotu uprawnionego do jej otrzymania. Złożenie faktury lub rachunku jest równoznaczne ze złożeniem wniosku. Wniosek składa się w terminie 7 dni od dnia dokonania czynności uzasadniającej przyznanie należności pod rygorem wygaśnięcia prawa do przyznania należności, o czym komornik poucza podmiot uprawniony do otrzymania należności.

3. Komornik wydaje postanowienie o przyznaniu należności w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Art. 11. Biegłemu i tłumaczowi przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez nich wydatków niezbędnych do wydania opinii lub dokonania tłumaczenia. Do należności tych stosuje się odpowiednio przepisy tytułu III działu 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 300 i 398), przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 89 ust. 5 tej ustawy oraz przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1505).

Art. 12. Ustalając wysokość należności z tytułu wydatków, o których mowa w art. 6 pkt 2 i 3, komornik uwzględnia wynagrodzenie oraz celowe i niezbędne wydatki wskazane na rachunku lub fakturze złożonej przez podmiot uprawniony do otrzymania należności.

Art. 13. 1. Ustalając wysokość należności przysługujących osobom, o których mowa w art. 6 pkt 6, komornik bierze pod uwagę wymagane kwalifikacje, nakład pracy potrzebny do dokonania czynności oraz wysokość celowych i niezbędnych wydatków wskazanych na złożonym rachunku lub fakturze.

2. Należności przysługujące kuratorowi ustanowionemu przez sąd przyznaje komornik. Pobraną od wierzyciela zaliczkę na poczet należności kuratora sąd, który go ustanowił, niezwłocznie przekazuje komornikowi. Do należności kuratora stosuje się odpowiednio przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Art. 14. 1. Podmiotom, które przedstawiły dokument na żądanie komornika, przysługuje zwrot udokumentowanych wydatków.

2. Komornik określa wysokość zwrotu wydatków na podstawie złożonej faktury lub rachunku, mając na względzie nakład pracy niezbędny do przedstawienia dokumentu, chyba że wysokość należności z tego tytułu wynika z odrębnych przepisów.

3. Za udzielenie informacji dotyczących stanu majątkowego dłużnika lub umożliwiających identyfikację składników jego majątku oraz danych adresowych w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego toku postępowania podmiotom, o których mowa w art. 761 § 1¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, z późn. zm.²⁾), przysługuje wynagrodzenie. Komornik uiszcza należność z tego tytułu po udzieleniu informacji, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o przyznanie wynagrodzenia od podmiotu udzielającego informacji.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się w sprawach o egzekucję lub wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia świadczeń alimentacyjnych lub rent mających charakter alimentów oraz w sprawach o egzekucję lub wykonanie zabezpieczenia roszczenia niezwiązanego z wykonywaniem działalności gospodarczej, wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora. W sprawach tych przedstawianie dokumentów i udzielanie informacji jest nieodpłatne.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się, o ile tryb lub koszty przedstawiania dokumentów lub udzielania informacji nie wynikają z odrębnych przepisów.

6. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3, biorąc pod uwagę nakład pracy niezbędny do udzielenia informacji i ich objętość.

Art. 15. 1. Wysokość kosztów przejazdu poza miejscowość, która jest siedzibą kancelarii komorniczej, odpowiada wysokości rzeczywiście poniesionych, racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem lub innym odpowiednim środkiem transportu. Do kosztów przejazdu poza miejscowość, która jest siedzibą kancelarii komorniczej, należą diety i koszty noclegu, których wysokość odpowiada wysokości rzeczywiście poniesionych, racjonalnych i celowych kosztów z tego tytułu.

2. Górną granicę należności, o których mowa w ust. 1, stanowi wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77³ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108, 4, 138, 305 i 357).

3. Komornikowi, który podejmuje czynności poza siedzibą kancelarii i utrwała ich przebieg w sposób przewidziany w art. 809¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, należy się zryczałtowany zwrot kosztów związanych z utrwalaniem oraz przechowywaniem zapisu obrazu i dźwięku, w wysokości 50 złotych, niezależnie od liczby czynności i objętości danych utrwalonych w sprawie.

Art. 16. 1. Komornik rozlicza zaliczkę w terminie miesiąca od dnia poniesienia wydatków, na które była przeznaczona, i zwraca jej niewykorzystaną część. Jeżeli opłacona zaliczkowo czynność nie została dokonana, zaliczka podlega zwrotowi w terminie 3 miesięcy od dnia jej pobrania.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zaliczki w zakresie, w którym została ona przeznaczona na sfinansowanie należności przyznanej w drodze postanowienia, zaliczki na pokrycie opłaty sądowej należnej od wniosku o wpis w księdze wieczystej oraz zaliczki na koszty doręczenia korespondencji. Zaliczka na koszty doręczenia korespondencji podlega rozliczeniu wraz z zakończeniem postępowania.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2491 oraz z 2018 r. poz. 5, 138, 398, 416, 650, 730, 756, 770 i 771.

3. Komornik wybrany przez wierzyciela, który przekazał sprawę innemu komornikowi, zwraca wierzycielowi nie-wykorzystaną zaliczkę albo jej część w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia o przekazaniu sprawy.

4. Komornik w każdym piśmie kierowanym do strony informuje o aktualnym saldzie zaliczek i kosztów podlegających ściągnięciu zgodnie z art. 7 ust. 5.

Art. 17. 1. Komornik uzależnia złożenie wniosku o wpis w księdze wieczystej, w ramach postępowania egzekucyjnego albo wykonania zabezpieczenia roszczenia, od uprzedniego uiszczenia przez wierzyciela kwoty potrzebnej na pokrycie opłaty sądowej należnej od tego wniosku.

2. We wniosku o wpis w księdze wieczystej komornik wskazuje wysokość pobranej opłaty sądowej. Pobraną opłatę sądową komornik przekazuje właściwemu sądowi.

3. Jeżeli wierzyciel został zwolniony od kosztów sądowych należnych od wniosku o wpis w księdze wieczystej, komornik wskazuje we wniosku, że opłata sądowa nie została pobrana, i wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę wpisu przesyła do właściwego sądu odpis prawomocnego postanowienia o zwolnieniu od kosztów sądowych.

4. Komornik prowadzi ewidencję należności, o których mowa w ust. 1.

5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób pobierania i uiszczania oraz sposób i termin przekazywania sądom należności, o których mowa w ust. 1, a także ich zwrotu oraz sposób prowadzenia ich ewidencji przez komornika i czas jej przechowywania, uwzględniając łatwość uiszczania opłat i przekazywania ich sądom, szczegółowość ewidencji oraz konieczność zapewnienia jej trwałości.

Rozdział 3

Opłaty komornicze

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 18. 1. Opłaty komornicze obejmują:

- 1) opłaty egzekucyjne za przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego, wykonanie zabezpieczenia roszczenia lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym;
- 2) opłaty za przeprowadzenie innego postępowania albo dokonanie innych czynności.

2. Komornik pobiera lub ściąga opłaty komornicze tylko w przypadkach określonych w ustawie.

Art. 19. Opłaty komornicze są stosunkowe albo stałe.

Art. 20. Opłata egzekucyjna ustalona zgodnie z przepisami ustawy nie podlega podwyższeniu o jakiegokolwiek dodatkowe należności.

Art. 21. 1. Opłatę egzekucyjną za egzekucję świadczeń pieniężnych komornik ściąga wraz z egzekwowanym świadczeniem, proporcjonalnie do wartości wyegzekwowanego świadczenia. Ściągnięcie opłaty nie wymaga wydania postanowienia. Wysokość opłat ściągniętych i należnych komornik ustala odrębnym postanowieniem wydawanym nie rzadziej niż co roku, chyba że postępowanie trwa krócej. W każdym postępowaniu komornik ustala wysokość opłat ściągniętych i należnych w postanowieniu o umorzeniu postępowania albo postanowieniu o zakończeniu postępowania w inny sposób.

2. W przypadkach przewidzianych w ustawie komornik wydaje postanowienie o pobraniu opłaty.

Art. 22. 1. Opłatę od wniosku o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, opłatę za egzekucję świadczeń niepieniężnych oraz opłaty, o których mowa w art. 40–42, art. 43 ust. 1 oraz art. 44, wnioskodawca uiszcza wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, wykonanie zabezpieczenia roszczenia, wszczęcie innego postępowania albo dokonanie innej czynności.

2. Jeżeli od wniosku nie uiszczono należnej opłaty, komornik wzywa wnioskodawcę do jej uiszczenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Jeżeli wniosek złożyła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, komornik wyznacza termin na uiszczenie opłaty nie krótszy niż miesiąc. W wezwaniu komornik określa wysokość należnej opłaty, termin jej uiszczenia oraz poucza wnioskodawcę o skutkach niewykonania wezwania.

3. Komornik nie podejmuje czynności na skutek wniosku, od którego nie została uiszczona należna opłata.

4. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, komornik zwraca wniosek. Wniosek zwrócony nie wywołuje skutków, jakie ustawa wiąże z jego wniesieniem.

5. W razie uiszczenia opłaty komornik podejmuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia uiszczenia opłaty, działania niezbędne do skutecznego przeprowadzenia egzekucji, wykonania zabezpieczenia roszczenia, przeprowadzenia innego postępowania albo dokonania innej czynności.

6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się do wniosku o rozszerzenie egzekucji lub wykonania zabezpieczenia roszczenia.

Art. 23. 1. Podstawę obliczenia opłaty stosunkowej stanowi wartość świadczenia.

2. Do wartości świadczenia wlicza się należność główną wraz z odsetkami, kosztami i innymi należnościami ubocznymi, z wyjątkiem kosztów zastępstwa prawnego i kosztów komorniczych należnych w postępowaniu egzekucyjnym, w którym jest obliczana opłata.

3. W sprawach o egzekucję świadczeń powtarzających się należność główna odpowiada sumie świadczeń zaległych oraz świadczeń za jeden rok, a jeżeli świadczenia należą się za okres krótszy niż rok – sumie świadczeń za cały czas ich trwania.

4. W sprawach o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym wartość świadczenia ustala się na dzień złożenia wniosku o wykonanie zabezpieczenia albo rozszerzenia tego wniosku w zakresie wartości świadczenia.

5. Wartość świadczenia zaokrągla się w górę do pełnego złotego.

6. Jeżeli na podstawie odrębnych przepisów komornik jest płatnikiem podatku od towarów i usług, do podstawy obliczenia opłaty nie wlicza się kwoty tego podatku.

Art. 24. W razie połączenia postępowań egzekucyjnych co do nieruchomości lub części nieruchomości albo przyłączenia się wierzyciela do postępowania egzekucyjnego co do nieruchomości komornik pobiera jedną opłatę egzekucyjną obliczoną od łącznej wartości wyegzekwowanych świadczeń. Opłata nie może być wyższa niż 50 000 złotych.

Art. 25. 1. Opłaty stosunkowe w sprawie nie mogą być niższe niż 150 złotych i wyższe niż 50 000 złotych. Przy ustaleniu sumy opłat w sprawie nie uwzględnia się opłat pobranych na podstawie art. 24.

2. Przepisu ust. 1 w zakresie minimalnej wysokości opłaty nie stosuje się do opłaty, o której mowa w art. 21 ust. 1, przed ustaleniem ostatecznej wysokości opłaty w postanowieniu o umorzeniu postępowania albo postanowieniu o zakończeniu postępowania w inny sposób.

Art. 26. Komornik zwraca opłatę albo jej część w terminie 4 dni od dnia ustalenia, że zachodzi podstawa do zwrotu opłaty albo jej części.

Oddział 2

Opłaty egzekucyjne w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych

Art. 27. 1. W sprawie o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik ściąga od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 10% wartości wyegzekwowanego świadczenia.

2. Jeżeli dłużnik, w terminie miesiąca od dnia doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, wpłaci do rąk komornika lub na jego rachunek bankowy całość lub część wyegzekwowanego świadczenia, komornik ściąga od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 3% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia.

3. Kwota wpłacona wierzycielowi przez dłużnika nie stanowi wyegzekwowanego świadczenia.

Art. 28. 1. Jeżeli dłużnik spełnił świadczenie w sposób i terminie, o których mowa w art. 27 ust. 2, opłata minimalna od tak zaspokojonego świadczenia wynosi 150 złotych.

2. Jeżeli do wyegzekwowania świadczenia doszło wyłącznie wskutek egzekucji z wierzytelności, rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę lub świadczeń z zabezpieczenia społecznego albo na skutek spełnienia świadczenia przez dłużnika do rąk komornika lub na jego rachunek bankowy po upływie terminu, o którym mowa w art. 27 ust. 2, opłata minimalna wynosi 200 złotych.

3. Jeżeli do wyegzekwowania świadczenia doszło w inny sposób, niż wskazany w ust. 1 lub 2, opłata minimalna wynosi 300 złotych.

4. W przypadkach, o których mowa w art. 29 ust. 1, opłata minimalna wynosi 200 złotych.

Art. 29. 1. W razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, wierzyciela obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Jeżeli jednak wierzyciel wykáže, że przyczyna

umorzenia postępowania egzekucyjnego wiąże się ze spełnieniem świadczenia przez dłużnika w terminie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji albo z zawarciem w tym terminie porozumienia między wierzycielem a dłużnikiem dotyczącego sposobu lub terminu spełnienia świadczenia, opłata ta obciąża dłużnika. Jeżeli spełnienie świadczenia lub zawarcie porozumienia z wierzycielem nastąpiło po upływie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, obciąża go opłata w wysokości 10% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania.

2. Jeżeli wniosek wierzyciela, o którym mowa w ust. 1, został zgłoszony przed doręzeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, opłata wynosi 100 złotych.

3. W sprawach o egzekucję świadczeń powtarzających się w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dłużnika obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. W razie umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn niż wskazane w ust. 1 komornik pobiera od wierzyciela opłatę w wysokości 150 złotych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 30. Opłata podlega zmniejszeniu o sumę opłat egzekucyjnych ściągniętych i obciążających dłużnika.

5. Opłaty, o której mowa w ust. 4, nie pobiera się:

- 1) od osób fizycznych dochodzących roszczeń pracowniczych lub odszkodowawczych;
- 2) od jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) od podmiotów, których przedmiotem działalności:
 - a) nie jest działalność finansowa i ubezpieczeniowa w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1068, z 2017 r. poz. 60 oraz z 2018 r. poz. 650) albo
 - b) jest działalność finansowa i ubezpieczeniowa w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, o ile są wierzycielami pierwotnymi, a wierzytelność nie była przedmiotem obrotu

– pod warunkiem że postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte przed upływem dwóch lat od powstania tytułu egzekucyjnego obejmującego daną wierzytelność.

6. Przepisu ust. 1 zdanie pierwsze nie stosuje się do wierzyciela będącego jednostką samorządu terytorialnego.

7. W celu pobrania opłat, o których mowa w ust. 1–4, komornik wydaje postanowienie.

Art. 30. W razie oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego lub wskazania we wniosku o wszczęcie egzekucji osoby niebędącej dłużnikiem komornik wydaje postanowienie o pobraniu od wierzyciela opłaty stosunkowej w wysokości 10% egzekwowanego świadczenia. W takim przypadku komornik nie ściąga ani nie pobiera opłaty od dłużnika, a opłatę ściągniętą lub pobraną zwraca dłużnikowi. Przepisów art. 29 ust. 1–3 nie stosuje się.

Art. 31. Opłata stosunkowa od wniosku o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym wynosi 5% wartości świadczenia, które ma podlegać zabezpieczeniu. Jeżeli jednak zabezpieczenie roszczenia pieniężnego polega na zobowiązaniu do zapłaty na rzecz uprawnionego, stosuje się odpowiednio przepisy art. 27–30.

Art. 32. Jeżeli przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego w sprawie o świadczenie pieniężne komornik wykonał zabezpieczenie roszczenia pieniężnego lub europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym o to samo świadczenie, na poczet opłaty stosunkowej, o której mowa w art. 27 lub art. 29, zalicza się pobraną przez komornika od wierzyciela opłatę stosunkową od wniosku o zabezpieczenie. Jeżeli opłata pobrana za wykonanie zabezpieczenia roszczenia jest wyższa niż opłata egzekucyjna, różnica nie podlega zwrotowi.

Oddział 3

Opłaty egzekucyjne w sprawach o egzekucję świadczeń niepieniężnych

Art. 33. Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wydania rzeczy ruchomej wynosi 400 złotych.

Art. 34. 1. Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wprowadzenia w posiadanie nieruchomości służącej do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych dłużnika albo opróżnienia lokalu lub pomieszczenia służącego do zaspokojenia takich potrzeb wynosi 1500 złotych.

2. Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wprowadzenia w posiadanie innej nieruchomości albo opróżnienia innego lokalu lub pomieszczenia wynosi 2000 złotych.

3. Jeżeli nieruchomość, lokal lub pomieszczenie są wykorzystywane przez dłużnika wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, opłatę, o której mowa w ust. 2, powiększa się o opłatę w wysokości 1000 złotych od drugiej i każdej kolejnej izby wchodzącej w skład nieruchomości, lokalu lub pomieszczenia, którego ma dotyczyć egzekucja. Łączna opłata nie może być wyższa niż 30 000 złotych.

Art. 35. Opłata stała od wniosku o wprowadzenie:

- 1) syndyka masy upadłości albo zarządcy w posiadanie majątku,
 - 2) zarządcy w zarząd nieruchomości
- wynosi 400 złotych.

Art. 36. 1. Opłata stała za udział w usunięciu oporu dłużnika oraz polecenia sądu w sprawie osadzenia dłużnika w areszcie wynosi 1000 złotych.

2. W razie otrzymania od sądu polecenia osadzenia dłużnika w areszcie komornik wzywa wierzyciela do uiszczenia opłaty stałej w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem odmowy wykonania polecenia. Odpis postanowienia o odmowie wykonania polecenia komornik doręcza właściwemu sądowi.

Art. 37. Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji innego świadczenia niepieniężnego niż wymienione w przepisach niniejszego oddziału wynosi 400 złotych.

Art. 38. Opłata stała od wniosku o wykonanie innego zabezpieczenia niż wymienione w art. 31 wynosi 300 złotych.

Art. 39. Jeżeli dłużnik spełni świadczenie stwierdzone w tytule wykonawczym najpóźniej na 3 dni przed planowanym wykonaniem tytułu wykonawczego, komornik zwraca wierzycielowi 50% uiszczonej opłaty. Jeżeli spełnienie świadczenia przez dłużnika nastąpiło przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji albo wezwania do dobrowolnego wykonania obowiązku, komornik zwraca wierzycielowi część uiszczonej opłaty przekraczającą kwotę 200 złotych.

Oddział 4

Pozostałe opłaty

Art. 40. Opłata stała od wniosku o:

- 1) wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu spadku,
 - 2) sporządzenie spisu inwentarza
- wynosi 400 złotych.

Art. 41. Opłata stała za bezpośrednie i osobiste doręczenie na zlecenie sądu zawiadomień sądowych, pism procesowych oraz innych dokumentów sądowych za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty wynosi 40 złotych.

Art. 42. Opłata stała za sporządzenie protokołu stanu faktycznego wynosi 400 złotych.

Art. 43. 1. Opłata stała od wniosku o przeprowadzenie licytacji na zlecenie zastawnika przedmiotu zastawu rejestrowego wynosi 1000 złotych.

2. Wysokość opłaty za przeprowadzenie dobrowolnej licytacji publicznej ustala komornik z wnioskodawcą.

Art. 44. Opłata stała za poszukiwanie majątku dłużnika na zlecenie wierzyciela, o którym mowa w art. 801² ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, wynosi 100 złotych.

Rozdział 4

Zwolnienie od kosztów komorniczych i obniżenie opłaty

Art. 45. 1. Zwolnienie od kosztów sądowych przysługujące stronie z mocy ustawy albo przyznane stronie w postępowaniu rozpoznawczym rozciąga się na koszty komornicze.

2. Skarb Państwa nie uiszcza opłat egzekucyjnych.

3. Jeżeli strona będąca osobą fizyczną nie korzysta ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, i nie jest w stanie bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny ponieść wydatków lub tych opłat komorniczych, od których uiszczenia zależy podjęcie czynności przez komornika, może wystąpić z wnioskiem do sądu rejonowego, przy którym działa komornik, o zwolnienie w całości lub części od tych kosztów.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do strony będącej osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, która wykaże, że nie ma dostatecznych środków na uiszczenie kosztów komorniczych.

5. Do wniosku o zwolnienie od kosztów komorniczych oraz jego rozpoznania stosuje się odpowiednio przepisy tytułu IV ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

6. Strona powołująca się na zwolnienie od kosztów przez sąd przedkłada komornikowi odpis postanowienia o zwolnieniu od kosztów. W razie braku tego odpisu komornik wzywa stronę do jego przedłożenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem uznania, że stronie nie przysługuje zwolnienie od kosztów.

Art. 46. 1. Sąd rejonowy, przy którym działa komornik, wypłaca tymczasowo komornikowi, na jego wniosek, sumy odpowiadające wysokości wydatków oraz tych opłat komorniczych, od których zależy podjęcie czynności przez komornika, należnych od strony zwolnionej od kosztów komorniczych.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, komornik przed zakończeniem postępowania wydaje postanowienie o pobraniu od dłużnika albo uczestnika postępowania wypłaconych tymczasowo kosztów komorniczych. Nie dotyczy to spraw, w których egzekucja okazała się bezskuteczna albo postępowanie zostało umorzone z innych przyczyn.

3. Wypłacone sumy, o których mowa w ust. 1, komornik zwraca sądowi po ich wyegzekwowaniu z pierwszeństwem przed wszystkimi innymi należnościami.

Art. 47. Zwolnienie strony od kosztów komorniczych nie zwalnia jej z obowiązku poniesienia opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych oraz zwrotu kosztów postępowania egzekucyjnego drugiej stronie, jeżeli zachodzą podstawy do obciążenia strony opłatą egzekucyjną lub kosztami postępowania egzekucyjnego.

Art. 48. 1. Dłużnik może złożyć wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych, jeżeli przemawiają za tym szczególne okoliczności odnoszące się do nakładu pracy komornika lub sytuacji majątkowej dłużnika oraz wysokości jego dochodów. W przypadku, o którym mowa w art. 29 albo art. 30, wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej może złożyć wierzyciel.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia o pobraniu lub ustaleniu opłaty.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 767 i art. 767²–767⁴ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zażalenie na postanowienie sądu oraz skarga na orzeczenie referendarza sądowego w przedmiocie obniżenia opłaty egzekucyjnej nie podlegają opłacie sądowej.

5. Opłata obniżona nie może być niższa niż jedna trzecia opłaty należnej na podstawie ustawy, nie niższa jednak niż 200 złotych.

Rozdział 5

Przepisy zmieniające i przejściowe oraz przepis końcowy

Art. 49. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 626⁴ po § 3 dodaje się § 3¹ i 3² w brzmieniu:

„§ 3¹. W przypadku gdy wniosek o wpis w księdze wieczystej składany przez naczelnika urzędu skarbowego podlega opłacie, przepisów art. 130 § 6 i 7 nie stosuje się. Naczelnik urzędu skarbowego przesyła sądowi właściwemu do prowadzenia księgi wieczystej wraz z dokumentami, stanowiącymi podstawę wpisu, dowód uiszczenia opłaty.

§ 3². Jeżeli wierzyciel został zwolniony od kosztów sądowych od wniosku o wpis w księdze wieczystej, naczelnik urzędu skarbowego przesyła sądowi właściwemu do prowadzenia księgi wieczystej wraz z dokumentami, stanowiącymi podstawę wpisu, prawomocne postanowienie sądu w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych.”;

2) w art. 763 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 i 3 w brzmieniu:

„§ 2. Przepis § 1 stosuje się także do uczestnika postępowania, którego dotyczy czynność komornika.

§ 3. W każdym piśmie kierowanym do strony komornik informuje o aktualnej wysokości należności będących przedmiotem egzekucji.”;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2491 oraz z 2018 r. poz. 5, 138, 398, 416, 650, 730, 756 i 771.

3) art. 770 i art. 770¹ otrzymują brzmienie:

„Art. 770. § 1. Dłużnik zwraca wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Koszty te ściąga się wraz z egzekwowanym świadczeniem.

§ 2. Koszty postępowania egzekucyjnego ustala postanowieniem komornik wraz z ukończeniem postępowania egzekucyjnego, jeżeli przeprowadzenie egzekucji należy do niego.

§ 3. Jeżeli w sprawie zachodzi konieczność sporządzenia planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji, komornik ustala koszty egzekucji przed przystąpieniem do sporządzenia planu podziału. Postanowienie w przedmiocie kosztów egzekucji jest wydawane łącznie we wszystkich sprawach, których dotyczy plan podziału.

§ 4. Wynagrodzenie z tytułu zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym nie może być wyższe niż stawka minimalna opłaty za czynności adwokackie albo radcowskie, określona w odrębnych przepisach.

§ 5. Na postanowienie sądu zażalenie przysługuje stronom, komornikowi oraz innej osobie, której to postanowienie dotyczy.

Art. 770¹. Prawomocne postanowienie komornika przyznające zwrot kosztów postępowania egzekucyjnego podlega wykonaniu bez zaopatrywania go w klauzulę wykonalności.”;

4) w art. 1025:

a) w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) koszty egzekucyjne z wyjątkiem kosztów zastępstwa prawnego przyznanych przez komornika w postępowaniu egzekucyjnym;”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W równym stopniu z należnością ulegają zaspokojeniu odsetki i koszty postępowania oraz przyznane przez komornika koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym. Z pierwszeństwa równego należnościom kategorii czwartej i piątej korzystają wszystkie roszczenia o świadczenia uboczne objęte zabezpieczeniem na mocy odrębnych przepisów. Roszczenia o świadczenia uboczne nieobjęte zabezpieczeniem zaspokajają się w kategorii dziesiątej, chyba że należność podlegałaby zaspokojeniu w kategorii wcześniejszej. To samo dotyczy roszczeń o świadczenia należne dożywnikowi.”;

5) w art. 1033 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Plan podziału sporządza komornik niezwłocznie po złożeniu na rachunek depozytowy Ministra Finansów sumy ulegającej podziałowi oraz po uprawomocnieniu się postanowienia w przedmiocie kosztów.”;

6) art. 1035 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1035. Niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia o przysądzeniu własności oraz postanowienia w przedmiocie kosztów komornik sporządza plan podziału.”.

Art. 50. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 300 i 398) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 25:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłatę stałą w kwocie 50 złotych pobiera się od skargi na czynności komornika.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Opłatę stałą w kwocie 100 złotych pobiera się od zażalenia na odmowę dokonania czynności notarialnej.”;

2) w art. 70:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Opłatę stałą w kwocie 200 złotych pobiera sąd od wniosku o:”;

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przeprowadzenie przez sąd egzekucji czynności, której inna osoba nie może za dłużnika wykonać;”;

c) uchyla się pkt 4;

3) w art. 71 w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) ponowne wydanie tytułu wykonawczego zamiast utraconego.”;

4) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. 1. Opłatę stałą w kwocie 50 złotych pobiera sąd od:

- 1) zarzutów przeciwko planowi podziału sumy uzyskanej z egzekucji;
- 2) zażalenia oraz skargi na orzeczenie referendarza sądowego w przedmiocie klauzuli wykonalności.

2. Opłatę stałą w kwocie 150 złotych pobiera sąd od:

- 1) wniosku o podział złożonej do depozytu sądowego sumy odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomość i wypłatę odszkodowania;
- 2) zażalenia oraz skargi na orzeczenie referendarza sądowego niewymienionych w ust. 1 pkt 2.”;

5) w art. 95 w ust. 1 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) komornika o wykreślenie w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji.”.

Art. 51. W ustawie z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury (Dz. U. poz. 1086) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. W sprawach nieuregulowanych w art. 26–36 oraz art. 40 do postępowania w sprawach o zwrot zagranicznego narodowego dobra kultury, o którym mowa w art. 18 ust. 1, na terytorium państwa Unii Europejskiej stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, a w zakresie kosztów sądowych, wydatków i opłat egzekucyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 300, 398 i 770) oraz ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz. U. poz. 770).”.

Art. 52. 1. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 29 i art. 30 stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy powstały okoliczności uprawniające do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 49 ust. 2b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1277, 1343, 1452 i 1910 oraz z 2018 r. poz. 398), do tego wniosku i jego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 53. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 17 ust. 5 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 marca 2019 r.

Art. 54. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*